

سگ‌های بدون صاحب در بی خیالی مسئولان قربانی می‌گیرند

کودکان و یوزپلنگان زیر دندان سگ‌های ولگرد

حسین آقاجانی
استاد دانشگاه تهران

چندی پیش باز هم کودک بی‌دفاع دیگری در قم طعمه سگ‌های ولگرد شد. سینای چهار ساله، کودک افغانستانی ساکن قم در تاریخ ۶ تیر سال جاری توسط گله‌های سگ مورد حمله قرار گرفت و گردنش دریده شد. در یک سال گذشته علاوه بر سینا، امین و یاسین دو کودک ۴ و نیم‌ساله و ۵ ساله بابلی و بیرجندی هم قربانی گله‌های سگ شده و جانشان را از دست دادند. ده‌ها و صدها مورد دیگر هم به دلیل حملات سگ‌ها مجروح شده و عمری را باید با آسیب‌های جسمی و روحی بپوشد. حمله سگ سبزی کردند. نگارنده به دلیل ماهیت شغلی خود مرتب در سفر است. خود من یکبار به شدت مورد حمله سگ قرار گرفتم و مجروح شدم. هر جا اخیراً هر جا می‌روی پر از سگ‌های ولگرد است، از قله کوه تا عمق جنگل‌ها و حتی وسط بیابان‌ها سگ و مدفوع سگ غوغا می‌کند. شمار سگ‌ها در پارک پردیسان و گریه‌های در پارک گت‌وگو و لاله به حدی است که خاک و زمین مملو از مدفوع این حیوانات است.

چندی پیش در یکی از مجتمع‌های تفریحی بین راهی در اتوبان قم - تهران توقف کردم، داخل مجتمعی که باید استانداردهای بهداشتی رعایت شود، پر بود از سگ‌های ولگرد و کنیفی که با بسته‌های غذاییزی می‌شدند؛ حتی در کنار اتوبان گله سگ‌ها رژه می‌روند. در روستای بابامین در استان فارس شاهد رژه گله‌ای سگ‌های ولگرد بودم. کشور ما سال‌هاست که برای مبارزه با هاری تلاش می‌کند و صدها میلیون دلار برای ریشه‌کنی هاری از بودجه کشوری خرج شده است. تأسف‌آور است که تنها در سال ۱۴۰۰، این بیماری کشنده که سگ‌های ولگرد عامل انتشار آنها هستند، جان ۱۶ نفر و از جمله دو نفر در استان تهران را گرفتند. اخیراً جامعه دامپزشکی کشور، درخصوص شیوع این بیماری اطلاعیه مهمی صادر کرده است که به نظر می‌رسد بسیاری از افراد این فریاد را بشنود.

نامه‌ای با ۵۴۷ امضا

در تاریخ ۲۸ اسفند ۱۴۰۰، ۵۴ نفر از استادان زیست‌شناسی و دامپزشکی کشور، از دانشگاه‌های مختلف نامه بسیار مهمی به دادستان کل کشور نوشتند تا با استفاده از قوانین موجود و تجربیات جهانی جلوی رفتارهای خطرناک اقلیتی که در این سال‌ها، سگ و گریه و ولگردپروری را در ایران راه انداخته‌اند بگیرند. گروه‌های سازمان یافته غذایسانی در کشور، حتی در محروم‌ترین استان‌ها، گویا منابع مالی گسترده‌ای دارند که از خارج و داخل برای سیر کردن سگ‌ها و گریه‌های ولگرد هزینه می‌کنند. در حالی که مدت‌هاست بسیاری از خانواده‌ها، حتی در طبقه متوسط توان خرید این غذا را برای قوت روزانه خود ندارند. استادان دانشگاه در نامه خود به دادستانی نوشته‌اند:

«همانگونه که مستحضریه حدود یک دهه است که بر اثر برداشت نادرست از حیوانات دوستی، تبلیغات ناجبا توسط افراد مشهور ولی ناگاه و همچنین شبکه‌های ماهواره‌ای، غذایسانی به سگ و گریه‌های ولگرد و بعضی حیوانات مهاجم دیگر متداول شده است. دست اندرکاران این قبیل تبلیغات، ضمن آلوده کردن محیط‌های شهری و پیرامون شهری، با ایجاد مزاحمت جدی و جوسازی از جمله توهین و تهدید متخصصانی که در روستاها آگاهی‌رسانی می‌کنند، از اجرای وظیفه قانونی شهرداری‌ها و دیگر مسئولان در مدیریت جمعیت حیوانات ولگرد جلوگیری می‌کنند و به این ترتیب سبب افزایش بی‌رویه گونه‌های مهاجم و آسیب‌رسان در کشور شده‌اند. به علاوه، بیوستان‌های شهری که باید محلی برای تفریح سالم، آرامش و بازی کودکان باشند، توسط گریه‌های راه شده و در مناطق حاشیه‌ای توسط سگ‌ها اشغال و به این علت امنیت جانی و روانی هموطنانمان مستحوش تهدید جدی شده‌است. همچنین حجم بالای مدفوع این دو حیوان در مناطق مسکونی و پارک‌ها خطر جدی بهداشتی برای عموم مردم بویژه کودکان است.

برای سبازی از کشورهای دنیا، برنامه‌هایی در حذف و کنترل جمعیت گونه‌های مهاجم و حیوانات ولگرد تدوین شده و در حال اجراست. بر

چندی پیش در یکی از مجتمع‌های تفریحی بین راهی در اتوبان قم - تهران توقف کردم، داخل مجتمعی که باید استانداردهای بهداشتی رعایت شود، پر بود از سگ‌های ولگرد و کنیفی که با بسته‌های غذاییزی می‌شدند؛ حتی در کنار اتوبان گله سگ‌ها رژه می‌روند. در روستای بابامین در استان فارس شاهد رژه گله‌ای سگ‌های ولگرد بودم. کشور ما سال‌هاست که برای مبارزه با هاری تلاش می‌کند و صدها میلیون دلار برای ریشه‌کنی هاری از بودجه کشوری خرج شده است. تأسف‌آور است که تنها در سال ۱۴۰۰، این بیماری کشنده که سگ‌های ولگرد عامل انتشار آنها هستند، جان ۱۶ نفر و از جمله دو نفر در استان تهران را گرفتند. اخیراً جامعه دامپزشکی کشور، درخصوص شیوع این بیماری اطلاعیه مهمی صادر کرده است که به نظر می‌رسد بسیاری از افراد این فریاد را بشنود.

قانون ایران چه می‌گوید؟

در قوانین جمهوری اسلامی ایران، ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی هر اقدام تهدیدکننده بهداشت عمومی را جرم دانسته، بند ۱۵ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها و همچنین جمع‌آوری «حیوانات مریض و مضر ولگرد» را از جمله وظایف شهرداری دانسته است؛ بند ۱۰ ماده ۱۰ اساسنامه دهیاری‌ها که «دفع حیوانات مبتلا به امراض و آگیر، بلاصاحب، با مضر» را از وظایف دهاری‌ها تعیین کرده، «دستورالعمل کنترل جمعیت سگ‌های ولگرد» مصوب ۱۳۸۷ وزارت کشور و «شیوه نامه نظارت بر نخود نگهداری سگ‌های گله و نگهدارندگان» تدوین شده توسط سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و بند ۳ ماده ۸ قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تنوع زیستی که دولت را مکلف کرده «از گونه‌های بیگانه‌ای که زیستگاه‌های گونه‌های دیگر را به خطر می‌اندازند، جلوگیری کند و آنها را تحت کنترل در آورده یا نابود سازد» بخشی از مقررات ناظر بر موضوع حیوانات ولگرد است.

تنها مرد دارایی باف ایران

دارایی بافی نوعی هنر بافت پارچه است؛ در این روش نخ‌های پارچه قبل از بافت رنگ می‌شوند. این شیوه در تعدادی از کشورهای جهان مرسوم بوده است و در ایران نیز تنها در شهر یزد از این روش برای بافت پارچه استفاده می‌شود.

این پارچه با استفاده از ابریشم طبیعی و نقوش و طرح‌های هندسی بسیار زیبا بافته می‌شود. نقوشی که در بافت این نوع پارچه استفاده می‌شود در هنر سنتی ایران به جلیبا معروف است و استفاده از آن قدمتی چند هزار ساله دارد. حسین نیکخواه ۷۸ ساله تنها بافنده این هنر در ایران است. او از ۵ سالگی به علت علاقه به این صنعت در کارگاه‌های مختلف دارایی بافی کار می‌کرده است. /ایرنا

▪ پنجشنبه ۱۶ تیر ۱۴۰۱
▪ سال بیست و هشتم
▪ شماره ۷۹۵۱

۱۷

زیست بوم

سفر به تهران؛ روستایی گمنام در اطراف شهر تاریخی ری زیارت امامزاده سیداسماعیل در دوره آق‌قویونلوها

از گذشته‌های دور، مرقد مطهر امامزادگان تهران مورد احترام است. توجه مردم این شهر بوده است. تهران روستای گمنامی در اطراف شهر تاریخی ری بود. اگرچه اطلاعات دقیقی از روند شکل‌گیری تهران در دست نیست

بهزاد یغوبی
پژوهشگر تهران

اما شاید بتوان گفت شکل‌گیری و گسترش تهران به نوعی با بقاع امامزادگان مدفون در این شهر مرتبط بوده به گونه‌ای که هسته اولیه روستای قدیمی تهران در کنار امامزاده سیداسماعیل بازار امروز شکل گرفته است.

امامزاده سیداسماعیل در جنوب غرب خیابان مصطفی خمینی بین دو خیابان پانزده خرداد و مولوی قرار گرفته است. براساس آنچه در منابع آمده قدمت بنا به سال ۸۸۶ قمری یعنی دوران تسلط آق‌قویونلوها در این منطقه می‌رسد. بنای قدیمی شده و در دوره محمد شاه قاجار بازسازی و بنای امروزی به جای آن ساخته شد. این بنا در روز یازدهم بهمن ماه سال ۱۳۳۴ با شماره ۴۰۹ در فهرست آثار میراث فرهنگی ثبت شده است. در اطراف این آرامگاه، مکان‌های تاریخی متعددی مثل آب‌انبار، مدرسه فیلسوف‌الدوله، کلیسای طاطاووس و بازار سیداسماعیل قرار دارد. بر اساس شجره‌نامه موجود، نسب این بزرگوار به امام حسن مجتبی (ع) می‌رسد. در برخی از تحقیقات جدید نیز ایشان را منسوب به امام

هادی (ع) دانسته‌اند.

به نقل از کتابی، این بزرگوار حدود ۹۰۰ سال پیش به شهادت رسیده است.

مکان امامزاده در نقشه کارل «موسوی» کرشیش که در عصر صفوی ترسیم شده و

سال ۱۱۷۵ هجری قمری از شهر تهران تهیه شده در فاصله کمی از دروازه حضرت عبدالعظیم (ع) و در کنار خیابان اصلی بازار و در محله چاله میدان داده شده است.

نکته مهم درباره این امامزاده آن است که به احتمال فراوان هسته اولیه سکونت تهران در کنار این امامزاده شکل گرفته است. می‌توان گفت محله چاله میدان که امامزاده سیداسماعیل در اطراف آن قرار گرفته، همان محدوده هسته اولیه روستای تهران است. به همین دلیل می‌توان این محله را قدیمی‌ترین محله تهران دانست.

از قدیمی‌ترین آثار موجود در امامزاده، دری چوبی است که تاریخ سال ۸۸۶ قمری روی آن نقش بسته است. بقعه امامزاده سیداسماعیل براساس این تاریخ یکی از قدیمی‌ترین بقعه‌های موجود در تهران است.

یکی از مهم‌ترین آب‌انبارهای دارالخلافه در قرن اخیر، آب‌انبار سیداسماعیل بوده و در دوره سلجوقیان و زمان سلطنت طغرل اول ساخته شده، ولی بعدها متروکه می‌شود. این آب‌انبار در قرن سیزدهم به همت حاج میرزا عباسی وزیر تجدید بنا شده و مورد استفاده و بهره‌برداری قرار گرفته است. در حال حاضر در این آب‌انبار به روی عموم باز نیست.

حدود ۵۰ سال پیش زائران زیادی از نقاط مختلف شهر به این امامزاده رفت و آمد داشتند؛ به همین خاطر فروشندگان زیادی در محوطه امامزاده به زائران، اجناس و سوغات می‌فروختند. گروهی از این فروشندگان از مسلمانان و گروهی دیگر از یهودیان شهر بودند که مشغول فروش قماش (پارچه) به زائران بودند. مهم‌ترین وقایع تاریخی این امامزاده می‌توان به پناه گرفتن دو نفر از مخالفان رضا شاه به نام‌های صنیع حضرت و اکبر سیداسماعیلی درگذشته‌های امامزاده اشاره کرد. این دو نفر، پس از چند روز مقاومت به دلیل گرسنگی، تشنگی و تیراندازی مجبور شدند خودشان را تسلیم کنند.

ایران- علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با مرجع صلاحیت دار عمومی محیط زیست دولت کویت دیدار کرد و یادداشت تفاهمی در زمینه مقابله با گردوغبار بین طرفین امضا شد.

ایرنا- علی محمد طهماسبی بیرکانی، دبیر ستاد ملی مقابله با پدیده گردوغبار اعلام کرد: مایج (خاک‌پوش) پلیمری ساخت پژوهشگران پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران در آزمون‌های میدانی بعد از گذشت ۱۸ ماه اثربخشی خوبی داشته است.

مرکز آموزش محیط زیست و تربیت محیطبان، پس از حدود دو سال، با پیگیری معاونت آموزش و مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط زیست با حداقل هزینه راه‌اندازی شد.

ایرنا- حسن اکبری، معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به اینکه توله یوز توران از مرحله شیر خشک عبور کرده و گوشت می‌خورد، گفت: ایران یوز مادر در شرایط طبیعی بعد از سزارین قرار دارد و تا پایان امسال امکان زادآوری دوباره آن فراهم می‌شود. توله یوز ایران و فیروز ۲ ماهه شد.

ایرنا- مرتضی ادیب‌زاده، مدیرکل موزه‌ها و اموال منقول تاریخی با تأیید اینکه «حراج ملی» (در روز سوم تیرماه) بدون مجوز از وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری برگزار شده است، از پیگیری و مکاتبه با گمرک و مبادی خروجی کشور برای جلوگیری از خروج آثار تاریخی عرضه شده در این حراجی، از ایران خبر داد.

ایستاد

زیستی) و بر خورد قاطع قانونی با آنها.

۳- تذکر به دستگاه‌های متولی کنترل، تفکیک و مدیریت پسماند و تعیین ضرب‌الاجل، به طوری که زباله‌ها از دسترس حیوانات ولگرد دور شود.

۴- ضمن صدور دستور فوری و اضطراری برای رفع مشکل سگ‌های ولگرد در مورد شهرهایی که گرفتار هاری یا افزایش شدید گازگرفتگی یا مرگ شده‌اند، درخواست گزارش عملکرد ۵ سال گذشته از سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت بهداشت، سازمان دامپزشکی کشور و وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) و تذکر و تعیین ضرب‌الاجل ۶ ماهه جهت اجرای وظایف قانونی

متأسفانه از زمان ارسال نامه، با وجود تأکید دادیار دادرسی دیوانعالی کشور به نامه به وزیر کشور و سایر مسئولین، هیچ‌کدام از دستگاه‌های اجرایی مورد خطاب دادستان، با نویسنندگان نامه تماس نگرفتند. نگارنده شخصاً با آقای مهدی

جمالی نژاد، معاون عمران، توسعه امور شهری و روستایی و رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور تلفنی درخواست این نامه سؤال کردم، که نامبرده اظهار بی‌اطلاعی کردند. سپس شخصاً با معاون طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست هم ملاقات داشتم و موضوع را تأکید کردم و جوابی نگرفتم. آنچه مشخص است، اغلب مسئولان مربوطه به دلیل رفتارهای غیرمعتقول دوستداران سگ در کشور، که اغلب با حیاهو و در سایه حمایت‌های گسترده شبکه‌های ماهواره‌ای است،

تأمیلی به انجام وظیفه قانونی خود نداشته و حتی نامه‌ها را نیز معمولاً کشور را ندیده می‌گیرند. به نظر می‌رسد که ترس این مسئولان از فعالان دوستدار سگ و گریه که اغلب با پشتوانه لشکر فحاش مجازی همراه است، از جان کودکانی چون سینا، یاسین و امین که توسط سگ‌ها تکه تکه پاره شده‌اند مهم‌تر از اجرای وظیفه قانونی است. در این مدت بارها خبرهایی از شهرداری‌های کشور شنیده می‌شود که اطمینان دهند کسی به سگ‌کاری ندارد و آنها آماده‌اند تا میلیاردها تومان، بودجه‌های شهرداری را برای ایجاد امکانات رفاهی، واکسن زدن و عقیم‌سازی سگ‌ها فراهم کنند. کاش مسئولان مملکتی که تا این اندازه تسلیم خواسته‌های صدها قانونی فعالان محیط‌زیست داشتند تا وضعیت محیط زیست کشور هر روز بدتر نشود.

حیوان گزنده باید به‌مدت دست‌کم ده روز قرنطینه شود. هر سه اقدام ذکر شده هزینه سنگینی بر نظام بهداشتی کشور تحمیل می‌کند و در ضمن، امکان قرنطینه برای حیوان گزنده و گزیده ممکن نیست. لذا پیشنهاد می‌شود نگهداری حیوان بدون شناسنامه و بدون نظارت دکتر دامپزشک، بیمه درمانی و حوادث جرم تلقی شود.

۷- با توجه به گسترش بیش از حد و انفجاری جمعیت سگ‌ها و گریه‌های بی‌صاحب، پیش‌بینی می‌شود که به‌طور ضروری در جهت جمع‌آوری می‌شود که احتمالاً مسئولان ذی‌ربط ناچار خواهند شد که به‌طور ضروری در جهت جمع‌آوری می‌شود که احتمالاً مسئولان ذی‌ربط ناچار خواهند حذف این حیوانات اقدام کنند. انتظار ما این است که ضمن رعایت روش‌های قانونی، استاندارد و اصول اخلاقی، با پیگیری موارد ۱ تا ۶ از سوی مراجع ذی‌صلاح، نسبت به خشکاندن ریشه‌های تکثیر مجدد آنها اقدام مؤثر صورت گیرد.»

تذکر